

4de ZITTING. — 4 NOVEMBER.

Mededeeling van ingekomen stukken.

4de ZITTING.

ZITTING VAN DINGSDAG 4 NOVEMBER.

(GEOPEND DES AVONDS TEN 8 URE.)

Ingekomen: 1°. berigt van het overlijden van den heer J. J. van Mulken, lid van den Raad van State; 2°. berigten van leden, verhinderd de zitting bij te wonen; 3°.—4°. Regeringsbescheiden; 5°. boekwerken; 6°. verzoekschriften; 7°. wetsontwerpen. — Verslag omtrent de aanbieding van het Adres van antwoord op de Troonrede aan den Koning. — Trekking der afdeelingen.

Voorzitter: de heer **de Vos van Steenwijk**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 23 leden, te weten de heeren:

Vos de Wael, Prins, van Akerlaken, de Raadt, de Sitter, Merkes van Gendt, Buchner, Blussé, Michiels van Kessenich, Schot, Smit, van Vollenhoven, Duymaer van Twist, Borsius, van Sasse van Ysselt, van Eysinga, Stork, Blijdenstein, Teding van Berkhout, Huydecoper van Maarsseveen, van Rijkevorsel en Nobel;

en de heeren Ministers van Buitenlandsche Zaken, van Justitie, van Binnenlandsche Zaken en van Kolonien.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting (18 September) worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede dat zijn ingekomen:

1°. een brief van mevrouw de weduwe J. J. van Mulken, geb. S. Pyls, houdende mededeeling van het overlijden op 21 October jl. van haren echtgenoot, den luitenant-generaal J. J. Mulken, lid van den Raad van State.

Op voorstel van den Voorzitter, wordt hij door de Vergadering gemagtigd om deze kennisgeving te beantwoorden met een brief van rouwbeklag.

2°. berigten van de heeren van Pallandt, van Swinderen en Smitz, houdende kennisgeving dat zij door verschillende redenen verhinderd zijn de zitting bij te wonen.

Deze berigten worden voorkennisgeving aangenomen.

3°. de navolgende missives als:

a. een van het Departement van Justitie, ten geleide der statistiek van het gevangeniswezen over het jaar 1878;

b. twee van het Departement van Binnenlandsche Zaken, ten geleide van: een afschrift eener beschikking betreffende de uitgave van den Staatsalmanak en het verslag van de verrigtingen aangaande het armbestuur over 1877;

c. een van het Departement van Marine, ten geleide van de 19de aflevering van het »Memoriaal van de Marine.»

d. twee van het Departement van Financien, ten geleide van: het eerste gedeelte der statistiek van den in-, uit- en doorvoer van het Koninkrijk over 1878; het verslag omtrent den toestand der visscherijen in de Schelde en Zeeuwsche stroomen in 1878;

e. drie van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid, ten geleide van: de statistiek van de schulden der polders en waterschappen in het Koninkrijk der Nederlanden; het tweede gedeelte van de scheepvaartstatistiek over 1878, inhoudende staten betreffende strandingen, schipbreuken en andere ongevallen gedurende het tijdvak van 1 September 1877—31 December 1878; het verslag van den staat der Nederlandsche zeevisscherijen over 1878;

f. drie van het Departement van Kolonien, ten geleide van: de topographische kaart van de Minahassa; het Algemeen Verslag van den staat van het middelbaar en lager onderwijs voor Europeanen en met deze gelijkgestelden in Nederlandsch Indie voor 1877; het 3de stuk van het Repertorium op de koloniale litteratuur door J. C. Hooykaas, ter perse bezorgd door dr. W. N. du Rieu.

Deze missives worden voor kennisgeving aangenomen, terwijl de daarbij behorende stukken, naar hunnen aard, zullen worden geplaatst in de boekery der Kamer of ter griffie nedergelegd.

4°. eene missive van het Departement van Financien, houdende mededeeling van de overlegging aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van het verslag omtrent den staat der fondsen en stichtingen, voortspruitende uit de liquidatie der wees- en momboirkamers over 1878.

Deze missive wordt voor kennisgeving aangenomen.

5°. de volgende boekwerken:

Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje voor 1879;

Catalogus der tentoonstelling en van den internationalen wedstrijd te Arnhem;

Algemeen verslag van het instituut voor doofstommen te Groningen over 1878;

Verslag van de 28ste algemeene vergadering der vereniging tot bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid in Nederland, gehouden te Tiel;

van het bestuur van den Anti-dienstvervangingbond, nos. 69 en 70 zijner geschriften;

Internationaal regt. Regtsvragen over nederzettingen van niet-Nederlanders in den Nederlandsch-Indischen Archipel, door L. van Woudrichem van Vliet, 2de en 3de stuk.

Deze boekwerken zullen worden geplaatst in de boekery der Kamer.

6°. de navolgende verzoekschriften, als:

van het hoofdbestuur der te Amsterdam gevestigde naamlooze vennootschap »de Surinaamsche bank», houdende adhaesie aan het ontwerp van wet tot bevordering van den aanvoer van vrije arbeiders in de kolonie Suriname;

van het bestuur der Vereeniging voor Suriname, als boven.

Deze adressen zullen worden verzonden naar de Commissie voor de Verzoekschriften.

7°. van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de navolgende door haar aangenomen wetsontwerpen, als:

naturalisatie van mr. P. P. Andreas en vijf anderen;

naturalisatie van J. Cohen en zeven anderen;

vaststelling van uitgaven wegens verstrekkingen door het Departement van Marine, dienst 1879;

bekrachtiging van den onderhandschen verkoop aan de gemeente Amersfoort van een perceel grond aldaar;

onteigening voor uitbreiding van het station Venlo van den Staatsspoorweg;

onteigening voor de uitbreiding van het station Eindhoven van den Staatsspoorwegen;

bepaling van een nieuwen termijn voor de voltooiing van het Noordzeekanaal en uitstel van terugbetaling van door den Staat aan de Amsterdamsche Kanaalmaatschappij ter leen verstrekte gelden;

goedkeuring eener dading met de gemeente Amsterdam omtrent het saldo der voormalige weeskamer aldaar en omtrent de uitkeering der bijdragen door die gemeente voor den aanleg en de voltooiing van het Noordzeekanaal toegezegd;

nadere voorzieningen nopens de liquidatie van het beheer der voormalige wees- en momboirkamers;

vaststelling der begrooting van uitgaven voor het fonds tot het geven van voorschotten aan planters voor de kosten van aanvoer van vrije arbeiders in de kolonie Suriname over 1879;

kwijtschelding van eenige den lande aankomende vorderingen;

crediet ten behoeve van eene tot het dienstjaar 1877 behorende onverevende vordering ten laste der begrooting van Nederlandsch Indie;

nadere wijziging der koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1878;

wijzigingen in het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande;

wijzigingen in het Reglement van krijgstucht voor het krijgsvolk te lande;

wijzigingen in het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te water;

wijzigingen in het Reglement van krijgstucht voor het krijgsvolk te water;

wijziging van art. 25 der wet van 7 Mei 1856 (*Staatsblad* n°. 32), houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardij schepen;

wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1878;

vier tot vaststelling der begrooting der begrooting van

Nederlandsch Indie voor 1880, als: I (Uitgaven in Nederland), II (Uitgaven in Nederlandsch Indie), I (Middelen in Nederland) en II (Middelen in Nederlandsch Indie).

Deze wetsontwerpen zullen naar de straks te trekken afdelingen verzonden worden.

De **Voorzitter**; De Commissie die belast is geweest met de overbrenging van het Adres van antwoord op de Troonrede aan Z. M. den Koning heeft zich den 20sten September van die taak gekweten. Zij is ten paleize met de gewone eerbewijzen ontvangen, en het heeft Zijne Majesteit behaagd het volgende antwoord te geven:

»MIJNE HEEREN!

»Ik verzoek U aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal Mijnen dank te betuigen voor haar Adres van Antwoord, voor de daarin uitgedrukte gevoelens jegens Mij en Mijn Huis, en niet minder voor die betreffende het geluk van het dierbaar Vaderland.»

's Konings antwoord wordt voor kennisgeving aangenomen.

De Vergadering gaat over tot de *trekking van de afdelingen*.

De uitslag daarvan is, dat zullen behooren:

tot de *eerste afdeling*, de heeren: Coenen, Hein, Duymaer van Twist, van Akerlaken, Pické, du Marchie van Voort-huysen, van Swinderen, Cremers, de Villers de Pité en Beerenbroek;

tot de *tweede afdeling*, de heeren: van Rijckevorsel, Vos de Wael, Thooft, van Rhemen van Rhemenshuizen, den Tex, Buchner, Borsius, Schot, Stork en de Sitter;

tot de *derde afdeling*, de heeren: Hengst, Smitz, van Aylva van Pallandt, Nobel, de Raadt, van Vollenhoven, Viruly, Smit en Teding van Berkhout;

tot de *vierde afdeling*, de heeren: van Sasse van Ysselt, Merkes van Gendt, Blussé, Prins, Huydecoper van Maarsseveen, van Eysinga, Blijdenstein, Carsten en Michiels van Kessenich.

De **Voorzitter** noodigt de leden uit, zich naar de afdelingen te begeven tot het benoemen van voorzitters en ondervoorzitters der afdelingen.

Daarna wordt de vergadering gescheiden.

AANWIJZING EENER VERANDERING in het ontwerp van wet houdende bepaling van een nieuwen termijn voor de voltooiing van het Noordzeekanaal en uitstel van terugbetaling van door den Staat aan de Amsterdamsche Kanaalmaatschappij ter leen verstrekte gelden.

Art. 2.

De komma geplaatst tusschen de woorden »komen" en »alvorens", in den derden regel, sub 6, is vervallen.

AANWIJZING EENER VERANDERING in het ontwerp van wet houdende nadere voorzieningen nopens de liquidatie van het beheer der voormalige wees- en momboirkamers.

Art. II.

De woorden: »twee derde gedeelten zijner", voor-